

La Humanitat

Any II : Núm. 176
Barcelona, 3 de juny de 1932

Redacció i Administració, Pelayo, 56 segon :-: Telèfons 16407 i 16408
Impremta: Muntaner, 49 :-: Telèfon 31518

Fundador LLUIS COMPANYS

El cap del Govern, senyor Azaña, en contestar ahir els parlaments dels senyors Ortega i Gasset, Alvarez i Maura, va fer novament una plena justificació de l'autonomisme

La sessió d'ahir, no quedava pas com a un exemple. Els oradors que en ella han intervingut, excepció feta del cap del Govern, han pronunciat uns discursos d'escassa fortuna, tant en el seu lèxic com en el seu aspecte doctrinal.

El senyor Ortega i Gasset, que ha iniciat els parlaments, ha fet un discurs d'home amargat i incompès. Les seves coalicions sobre el concepte de la sobirania han resultat confuses i arbitràries. Mancat d'arguments, el senyor Ortega i Gasset ha buscat l'èxit amb un atac al senyor Hurtado, al qual ha volgut recordar que fins a darrers de l'any 30 era, encara, partidari de modernitzar la monarquia. I amb aquest motiu, i prenent peu de les allusions d'Hurtado al pare de Miquel Maura, li ha dit "hiena" que "remueve los cadáveres..."

Discurs d'incompès, fins a anunciar, ple d'amargura, la seva retirada de la política. El que li ha dolgut és que la Cambra aplaudís a Hurtado quan l'atacava personalment. Això l'obligà a prendre determinacions. Quines? Hom suposa que és el que hem dit, o sia, la retirada de la política.

Es possible que alguns diaris "jaleen" el discurs d'Ortega i Gasset. Però no seran justos. Ha estat un fracàs amb tots els aspectes, fins com a orador. Els seus raonaments no es tenien en peu. Eren tan absolutament febles que oferien un blanc esplèndid per a la rectificació. Però no interessava a la minoria catalana interposar-se en la contesta que ja se sabia li donaria el senyor Azaña, com així fou.

De Miquel Maura, no voldríem dir res. Hi havia en les seves paraules massa malevolença. Es dolorós com perden la serenitat aquests homes quan parlen de l'Estatut i tot dient-se autonomistes!

Maura va burxar per tots costats amb el desig de produir al Govern una situació difícil. Però, el que li sobrava en intenció, li mancava en serenitat. L'efecte que volia produir li sortia al revés. Va voler aixafar a Azaña llegint-li un discurs que va pronunciar fa temps; i la Cambra, en acabar la lectura, va aplaudir els conceptes que Maura creia serien rebuts amb indignació. La majoria del Govern en loc de disgregar-se, es cohesionava a cada paràgraf del diputat conservador. I els únics que aplaudien eren els agraris (monàrquics disfressats). Els radicals, no han aplaudit a Maura ni a Azaña. La seva actitud continua essent un xic confosa. Els seus aliats (Alba i Melquiades) estan a primera fila entre els adversaris de Catalunya.

El parlament de Melquiades Alvarez fou rebut per la Cambra amb completa indiferència. Els escons van quedar mig buits. La majoria dels diputats van sortir del saló. Qui li havia de dir a l'eloqüent Melquiades!

També D. Melquiades és autonomista. I també essent autonomista juga a Catalunya totes les atribucions. El seu discurs era el de trenta anys enrera. Semblava que s'havia obert un ninxol. Conceptes repetits, frases llampants, períodes oratoris de vell règim. I la Cambra freda, distenta, cansada. I després Azaña, l'esperit nou de la jove república, que llança sobre el cadàver d'aquest home unes quantes ironies compassives...

I s'ha acabat la totalitat...!
No serà fàcil la feina que queda per fer. No serà fàcil. A cada pas sortirà una intriga, una malícia, una conjura. I a cada moment un esclat de passió, de incomprensió. Catalunya no sap l'esforç que realitzen, no van sols els seus diputats, sinó els diputats d'altres llocs que defensen el seu problema. Esforç en el que es veu i en el que no es veu.

Cada dia sentireu a dir que hi ha crisi, que aquest o l'altre ministre dimiteix, que Fulano ha dit això i que Zutano ha dit allò altre. Aquests rumors es propaguen, com a tàctica desmoralitzadora. Tenen l'esperança que el rumor crearà la realitat. Són trucs de mala política que alguns usen. Sobretot els qui a més d'ésser enemics de Catalunya tenen prematures apetències de govern. L'origen dels rumors surt sempre dels mateixos bancs.

Per sobre de tot triomfarà la realitat, la necessitat, el que és viu i fort i conscient. La batalla serà laboriosa, però cal tenir confiança en la victòria. I estar segurs de que un grup d'homes, catalans i no catalans, vetllant pels principis que han d'ésser l'essència del règim democràtic, renovador i transformador de la República.

Madrid, 3 juny 1932.

ENCARA S'OPINA

Els propietaris de La Corunya, contra el nostre Estatut

La Cambra Oficial de la Propietat Urbana, de La Corunya, ha cregut també convenient dir la seva opinió sobre l'Estatut de Catalunya.

Dita Cambra ha tramès al President de les Corts el següent telegrama:

"Excelentísim señor presidente Cortes Constituyentes. — La Cámara de la Propiedad, en su último Pleno, acordó comunicar a V. E., el amargo sentimiento que le produce la decisión vista de autorizar el Estatuto que impone un grupo de políticos profesionales de Cataluña, amalgama de egoísmos y menosprecios a España. Todos los españoles conscientes, descontentados los pocos que llevan algún interés personal en el arreglo, contemplan asombrados cómo se prescinde de altos intereses nacionales por satisfacer mezquinas conveniencias políticas. La masa global da cuenta intuitivamente de que esa absurda condescendencia implica la desmembración de España. Despertáranse emulaciones en otras regiones, fomentadas por románticos y ambiciosos, que incitarán al separatismo, en vez de trabajar todos unidos por el engrandecimiento de la patria común. Saludos respetuosos. — El presidente, Elías Moreno Jiménez."

Els arguments dels propietaris de La Corunya, com pot veure's, són de pes...

—¿Què t'ha semblat el discurs de Melquiades?

—Res; res que parlant es queda sol.

Besteiro convenç a Prieto

UNA ACTITUD POC FLEXIBLE POT PORTAR GREUS CONSEQUENCIES

Madrid. — A la Cambra es deia ahir a la tarda que, a la reunió celebrada pels socialistes, fou el senyor Besteiro qui ha portat a l'ànim del ministre d'Obres Públiques el convenciment que una actitud poc flexible podia tenir greus conseqüències.

"NOSALTRES HEM DE PROCEDIR COM A LEGISLADORS I GOVERNANTS DAVANT D'UN TEXT LEGISLATIU QUE ES UNA ARMA PER A L'ESDEVENIDOR D'ESPANYA UNA ARMA D'ACCIO ESPANYOLA. DE REORGANITZACIO DE L'ESTAT ESPANYOL, DE FORÇA, D'UNIO D'ESPANYOLS, NO DE MANTENIMENT DE DIVERGENCIES I DE DISCREPANCIES HISTORIQUES, SI NO UN INSTRUMENT PER A DESTRUIR AQUEIXES HERENCIES PASADES I PER A INVITAR A LA UNIO DE TOTS ELS ESPANYOLS AMB ELS SEUS COGNOMS PROPIS DINTRE D'UN ESTAT COMU, QUE ES L'ESTAT DE LA REPUBLICA."

(Del parlament d'ahir del senyor Azaña)

EXAGERACIONS

Un comentari d'«Informaciones»

La premsa madrilenya enemiga de Catalunya publica coses molt curioses.

Vegí's sinó, el que diu "Informaciones" arribat avui a Barcelona.

"La docilidad del Gobierno ante las exigencias catalanistas sólo es comparable a la mansedumbre de Fernando VII cuando entregó su corona a Napoleón."

Davant d'això, tot comentari perd importància.

L'ESTATUT NO SIGNIFICA CAP RISC PEL GOVERN

No estan els temps per a guerres civils

Madrid. — "El Liberal" publica un article de fons que acaba amb les següents ratlles:

"El Estatuto no supone para el Gobierno absolutamente ningún riesgo. En el debate de este asunto se ha colocado en un terreno tan firme, que no hay quien pueda desalojarle de las posiciones que ocupa. Son inexpugnables, por las razones apuntadas.

El error de la oposición ha sido empujar contra el Estatuto la artillería gruesa, sin advertir que con ella estaban bombardeando el espacio... De no producirse una guerra civil por el encono de las pasiones, no se podrá lograr ninguno de los objetivos propuestos en esas grandes maniobras del derrotismo monarquizante contra la República. Y es tarde ya para lograr esa finalidad. La opinión pública en 1932 no es tan propicia como en 1893 al patriotismo de "La marcha de Cádiz". El Parlamento es una gran válvula de seguridad con la República. Y mientras el Parlamento esté abierto y haya Prensa que sepa cumplir con su deber, aquí no enciende nadie una guerra civil."

"HOM DIU: "SI ES DEIXA ALLA UNA UNIVERSITAT, DINTRE D'UNS ANYS ELS JOVES CATALANS NO AIMARAN MES QUE A LA SEVA PATRIA; S'HAURA PRODUCT UN DIVORCI DES DE LA REL ENTRE CATALUNYA I ESPANYA."

PERO, SENYORS DIPUTATS, VOSALTRES CREIEU, AL CAP DE TANTS ANYS DE SISTEMA UNITARI I DE REGIM DOLENT, SOTA EL MONOPOLI DEL MINISTRE D'INSTRUCIO PUBLICA I D'ESCOLES NACIONALS I D'UNIVERSITAT DE LLENGUA ESPANYOLA; VOSALTRES CREIEU QUE ES POT PRODUIR UN DISSENTIMENT MORAL I INTELLECTUAL MES VIU DEL QUE HI HA ENTRE LA INTELLECTUALITAT CATALANA I LA RESTA D'ESPANYA? NO TENIM JA L'EVIDENCIA DEL FRACAS DEL SISTEMA? ALTRAMENT, S'HAURIA PRODUCT AQUEST DIVORCI, AQUESTA ESCISIO EN LA PART MES DELICADA I SENSIBLE DE L'ESPERIT ESPANYOL?

(Del discurs pronunciat ahir pel senyor Azaña, al Parlament.)

LA FI D'UNA CARRERA POLITICA

Melquiades Alvarez i el seu partit

Melquiades Alvarez en el seu trist parlament d'ahir va dir que representava un partit.

¿Què deu entendre per un partit el senyor Melquiades Alvarez? Si un partit el constitueixen quatre senyors constituïts en comite, uns quants cassinets de poble i una dotzena de cacias en posició força desairada, és possible que el senyor Melquiades Alvarez pugui fer l'afirmació que fa. Però si un partit és una massa d'opinió organitzada, representativa d'un anhel popular, el senyor Melquiades Alvarez no pot ni deu dir que representa un partit.

En el temps que el cap dels reformistes enyora, els partits polítics no eren el que són ara. Avui, el senyor Melquiades Alvarez no representa altra cosa, per més que inconscientment cregui el contrari, que el record desagradable de temps passats i de costums polítics que no tornaran.

Ahir, al Congrés, els diputats amb la seva actitud posaren un trist final a la història política de l'inventor del reformisme.

UNA REUNIO

Ponència dels diputats catalans

Madrid. — En la reunió celebrada per la minoria catalana, ha estat designada una ponència per a estudiar el títol primer del dictamen de la comissió, sobre l'Estatut de Catalunya, a fi d'acabar-hi en tot el possible, el vot particular dels senyors Lluhi i Xirau (D. Antoni) i les esmenes presentades.

Integren la ponència, a més dels senyors esmentats, membre de la comissió de l'Estatut, els senyors Abadal, Martí Esteve i Xirau (D. Josep).

PRESENT I FUTUR

MENTRE ES FORJA LA NOVA HISTORIA D'ESPANYA

Si no recordem malament, va ésser Emmanuel Kant, l'il·lustre filòsof alemany, qui va dir d'Espanya que era un país d'avant passats, o sia, un conjunt de pobles emprisonats dintre la vivència, excessivament present dels seus fets històrics. Tal és, avui encara, la realitat de la psicologia col·lectiva dels pobles ibèrics. Es recorden massa dels agravis que sembren la rancúnia o de les prerrogatives històriques en que poden recolzar l'il·lusió del dret a un domini i, emportats de la dèria, oblidem, sovint —ciutadans hi ha, ençà i enllà de l'Ebre, que mai no les han conegudes — les gestes magnífiques sobre les quals els pobles hispànics establiren, en diverses èpoques, les fites de llur grandesa moral, col·laborant al progrés de la civilització.

Seria excessivament llarg escatir qui té, en aquesta incomprensió, la part principal i quines són les qualitats i defectes mutus que han portat mantes voltes, la convivència, a límits de màxima dificultat. El fet, però, és que la missió possible de l'hegemonia castellana sobre l'àmbit de la península, (neteja de races exòtiques sobre el territori peninsular, plasmació d'un instrument lingüístic universal, conquesta d'Amèrica, difusió d'una cultura hispano-catòlica, etc.), establint una unitat estatal basamentada en les unions dinàstiques i en la força, sembla absolutament esgotada des de 1898, en per-

EL QUE NO ES RESIGNA A MORIR —Demano la paraula!

L'OPINIO DEL PAIS

Comentari a unes paraules del senyor Ortega i Gasset

El senyor Ortega i Gasset, en el seu discurs, ha insistit en que el país rebutja l'Estatut. Ha dit això després d'insistir en tot allò de la sobirania de l'Estat i del poble.

Nosaltres, francament, no sabem què vol dir això del país, doncs, Catalunya, si no estem equivocats, també hi forma part d'aquest país a què ja referència el senyor Ortega i Gasset, i Catalunya vol l'Estatut amb una perfecció unànimitat. Sembla desprender-se del criteri del senyor Ortega i Gasset que el plet de Catalunya ha d'ésser resolt per la imposició de les majories. Això és el significat de les seves paraules en dir "que l'opinió del país rebutja l'Estatut". Tants milions en contra per tants a favor. Aquesta manera de resoldre problemes tan vius com el nostre no és gens nova en la història d'Espanya.

Si Catalunya forma part d'aquest país, a què es refereix Ortega i Gasset, aquest no pot dir que l'esmentat país sigui advers a les nostres aspiracions.

dres l'última colònia del vast imperi d'ultramar. Ben mirat, per altre part, 200 anys de cultura castellana sobre Catalunya i de negació de l'aport racial del nostre poble a la vida espanyola, no han beneficiat, poc ni molt, el progrés i la necessària evolució de l'estat, en que els dos es troben històrica i geogràficament vinculats.

La monarquia era, per definició, és a dir, per la seva tradició històrica i per la psicologia hereditària dels monarques, un estorb insuperable a l'estructuració normal de la política espanyola. La lleialtat i la sinceritat, no foren mai característiques personals dels borbons i el problema d'una estructuració lògica del estat espanyol, basamentada sobre el reconeixement de la personalitat dels diversos pobles que la integren, requeria, com a condició fonamental, per a que pogués realitzar-se, que aquests pobles s'encaressin amb plena sinceritat i parlessin, amb franquesa, dels seus afers.

El borbó representava, amb la xarxa de la seva influència personal, i la vil cohort dels servidors, una muralla de falsetats històriques i de prejudicis hegemònics, que allunyava, definitivament, tota possibilitat de comprensió vertadera entre els pobles hispànics i feia impossible una acció renovadora en la arcaica concepció de